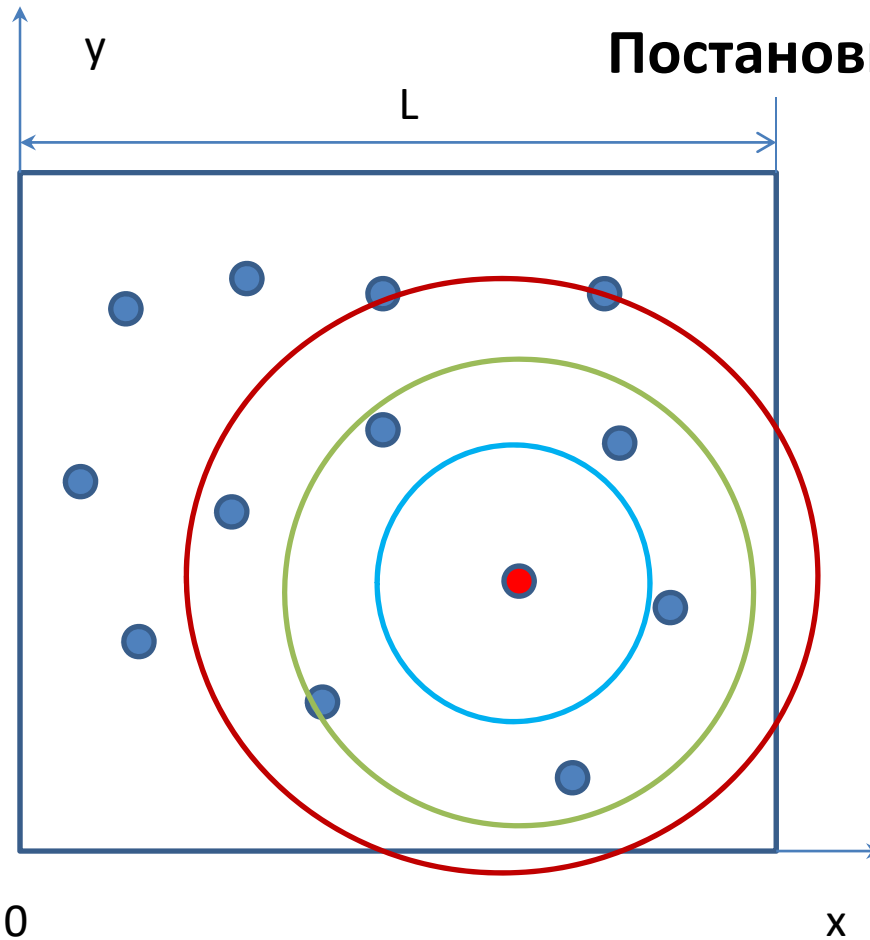

Комп'ютерне моделювання задач прикладної математики

Основи класичної молекулярної динаміки.

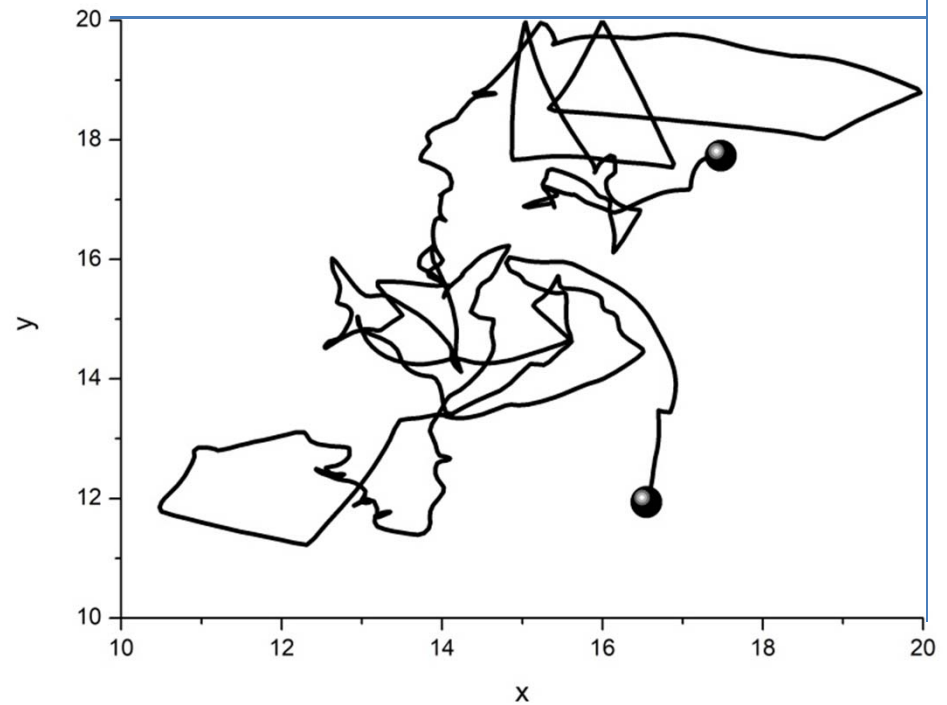
Лабораторна робота 2

Постановка задачі

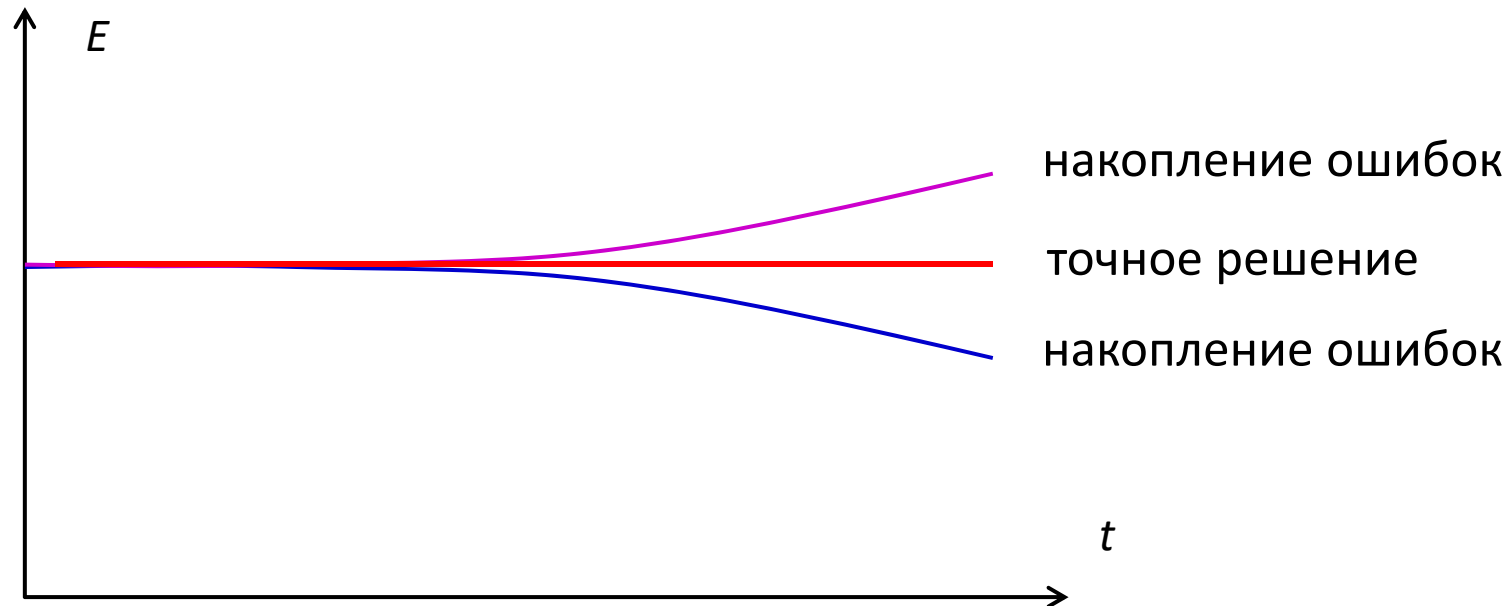
```
double randV()
{
    double
    ksi=rand_r(&seedp)/(RAND_MAX+1.0);
    return(ksi);
}
```

$$\Delta x_i = |x_i - x_{i0}|$$

$$\Delta y_i = |y_i - y_{i0}|$$

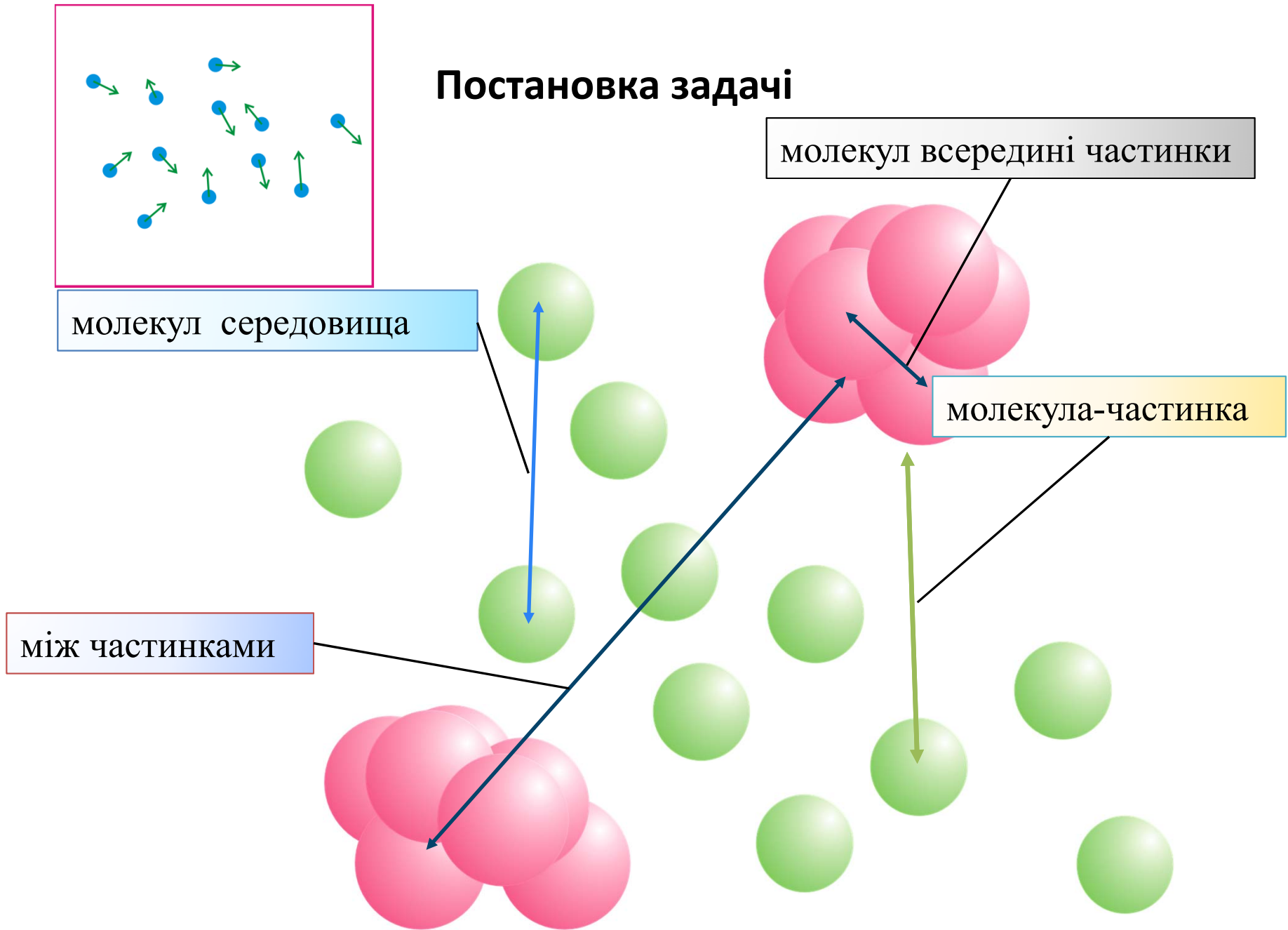
```
for (i=0; i<N; i++)
{
    x[i]=randV()*Lx;
    y[i]=randV()*Ly;
    vx[i]=vmax*(2.0*randV()-1.0);
    vy[i]=vmax*(2.0*randV()-1.0);
};
```

Поведение полной энергии при моделировании

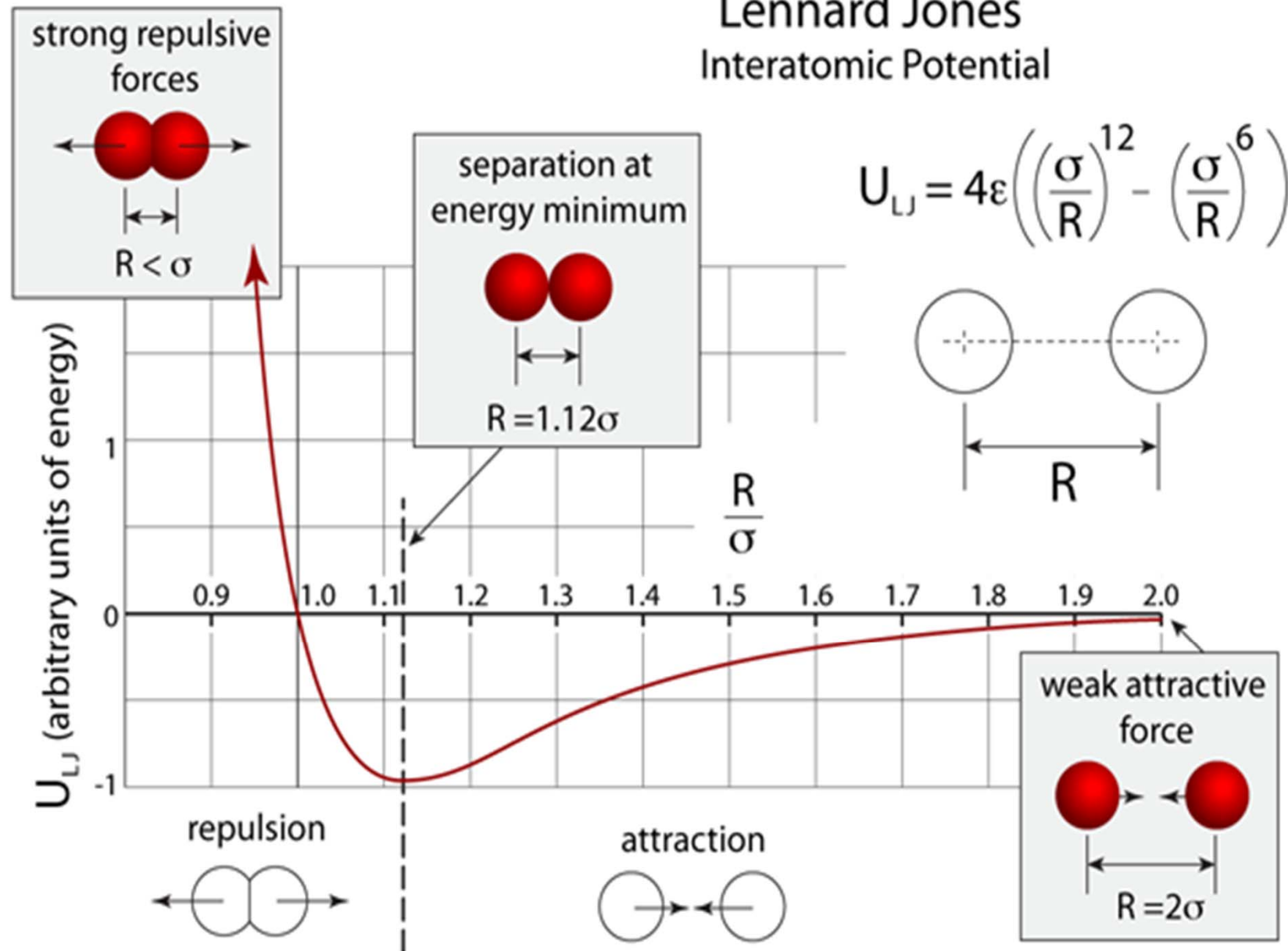

За счет накопления ошибок полная энергия в процессе моделирования может постепенно изменяться. Тогда необходимо повысить точность расчетов путем уменьшения шага времени.

Постановка задачі

Lennard Jones Interatomic Potential

$$R_i = \sqrt{(x_i - x_{i0})^2 + (y_i - y_{i0})^2}$$

$$U_{LJ} = 4\epsilon \left(\left(\frac{\sigma}{R} \right)^{12} - \left(\frac{\sigma}{R} \right)^6 \right)$$

$$m_i \vec{a}_i = \vec{F}_i = - \frac{\partial U(\vec{r}_1, \vec{r}_2, \dots, \vec{r}_N)}{\partial \vec{r}_i} \quad (i = 1, 2, \dots, N)$$

```
double Phi(double r)
{
    double sr6=pow(sigma/r,6);
    double u=4.0*epsilon*(sr6*sr6-sr6);
    return(u);
}
```

```
double F(double r)
{
    double sr6=pow(sigma/r,6);
    double u=24*epsilon*sigma/r*sr6*(2*sr6-1);
    return(u);
}
```

$$a_{xi} = \frac{F(x_i, y_i)}{m_i} = - \frac{1}{m_i} \frac{\partial}{\partial x_i} U(x_i, y_i)$$

$$a_{yi} = \frac{F(x_i, y_i)}{m_i} = - \frac{1}{m_i} \frac{\partial}{\partial y_i} U(x_i, y_i)$$

Алгоритм Ейлера

$$a_{xi} = \frac{F(x_i, y_i)}{m_i} = -\frac{1}{m_i} \frac{\partial}{\partial x_i} U(x_i, y_i)$$
$$a_{yi} = \frac{F(x_i, y_i)}{m_i} = -\frac{1}{m_i} \frac{\partial}{\partial y_i} U(x_i, y_i)$$

$$x_i(t + \Delta t) = x_i(t) + v_{xi}(t)\Delta t$$
$$y_i(t + \Delta t) = y_i(t) + v_{yi}(t)\Delta t$$

$$v_{xi}(t + \Delta t) = v_{xi}(t) + a_{xi}(t)\Delta t$$
$$v_{yi}(t + \Delta t) = v_{yi}(t) + a_{yi}(t)\Delta t$$

$$a = \frac{dv}{dt} = \frac{d^2x}{dt^2}$$
$$\frac{dx}{dt} = v$$
$$\frac{dv}{dt} = a$$

Алгоритм Верле

$$a_{xi} = \frac{F(x_i, y_i)}{m_i} = -\frac{1}{m_i} \frac{\partial}{\partial x_i} U(x_i, y_i)$$

$$a_{yi} = \frac{F(x_i, y_i)}{m_i} = -\frac{1}{m_i} \frac{\partial}{\partial y_i} U(x_i, y_i)$$

$$x_i(t + \Delta t) = x_i(t) + v_{xi}(t)\Delta t + \frac{1}{2}a_{xi}(t)(\Delta t)^2$$

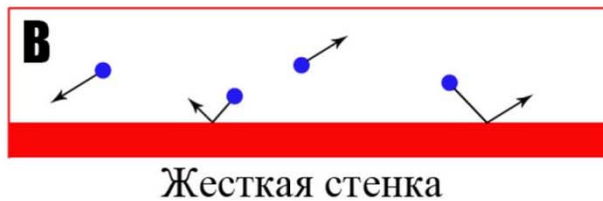
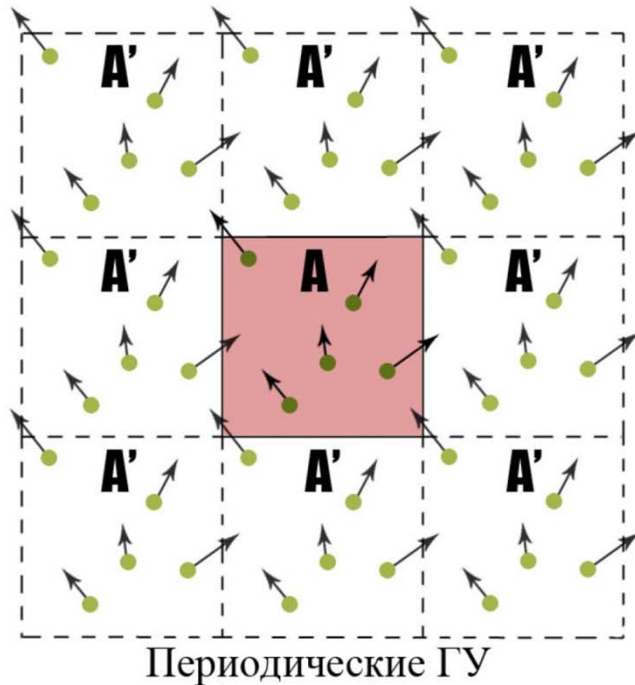
$$y_i(t - \Delta t) = y_i(t) - v_{yi}(t)\Delta t + \frac{1}{2}a_{yi}(t)(\Delta t)^2$$

$$v_{xi}(t) = \frac{1}{2\Delta t} [x_i(t + \Delta t) + x_i(t - \Delta t)] = \frac{1}{2} \left[\frac{x_i(t + \Delta t) - x_i(t)}{\Delta t} + \frac{x_i(t) - x_i(t - \Delta t)}{\Delta t} \right]$$

$$v_{yi}(t) = \frac{1}{2\Delta t} [y_i(t + \Delta t) + y_i(t - \Delta t)]$$

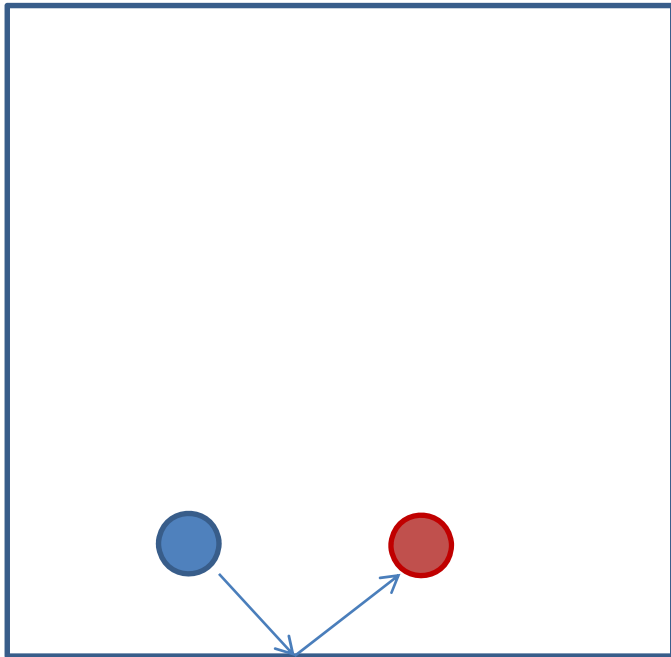

Граничні умови

1. **Периодические граничные условия (ГУ)**: каждый атом взаимодействует со своим периодическим образом. А - ячейка моделирования, А' - периодический образ ячейки моделирования;
2. **Жесткая стенка (фиксированные ГУ)**: одна или несколько из стенок ячейки моделирования В закреплена и является жесткой, то есть при столкновении с ней атомы будут отталкиваться;
3. **Комбинированные ГУ** могут сочетать периодические ГУ в одном/двух направлениях и жестко закрепленные стенки в других/третьем направлении.

Жорсткі граничні умови


```
void Test3(double *x, double *y, double *vx,  
double *vy)  
{  
    if (*x<0) {*x=-*x; *vx=-*vx;}  
    if (*x>Lx) {*x=Lx-(*x-Lx); *vx=-*vx;}  
    if (*y<0) {*y=-*y; *vy=-*vy;}  
    if (*y>Ly) {*y=Ly-(*y-Ly); *vy=-*vy;}  
};
```

Моделювання руху систем взаємодіючих частинок

- Побудуйте траєкторії руху N матеріальних частинок з масами $m_i = 1$ ($i = 1..N$), що взаємодіють між собою із силами $F_{ij} = F_{ij}(r_{ij})$ (r_{ij} — відстань між частинками i та j) у силовому полі $F_i = F(x_i)$ при заданих початкових координатах $x_i(t = 0)$ та швидкостях $v_i(t = 0)$.
- Визначте внутрішню енергію (або температуру) системи у рівноважному стані.
- Використовуючи відому формулу Ейнштейна, розрахуйте коефіцієнт самодифузії:

$$D = \frac{R(t)^2}{2dt}, \quad t \rightarrow \infty$$

де d — вимірність простору; $R(t)^2$ — середній квадрат зсуву, розрахований за формулою

$$R(t)^2 = \langle |r_i(t_2) - r_i(t_1)|^2 \rangle$$

де r_i — координата i -ї частинки; $\langle \rangle$ — оператор усереднення за всіма частинками.

- Теоретичний матеріал: *theory_lab2.pdf*
- Алгоритм реалізації: *code_lab2.pdf*

Task 1

Термодинамічні величини

$$A(t) = f(\vec{r}_1(t), \dots, \vec{r}_N(t), \vec{v}_1(t), \dots, \vec{v}_N(t)) \quad \langle A \rangle = \frac{1}{N_T} \sum_{t=1}^{N_T} A(t)$$

$$R(t)^2 = \langle |r_i(t_2) - r_i(t_1)|^2 \rangle \quad r_i = \sqrt{(x_i - x_{i0})^2 + (y_i - y_{i0})^2}$$

$$D = \frac{R(t)^2}{2dt}, \quad t \rightarrow \infty \quad \text{— Середньоквадратичне зміщення}$$

$$U = \left\langle \sum_i \sum_{j>i} \phi(|\vec{r}_i(t) - \vec{r}_j(t)|) \right\rangle \quad \text{— Середня потенціальна енергія}$$

$$K = \langle K(t) \rangle = \left\langle \frac{1}{2} \sum_i m_i v_i^2(t) \right\rangle \quad \text{— Середня кінетична енергія}$$

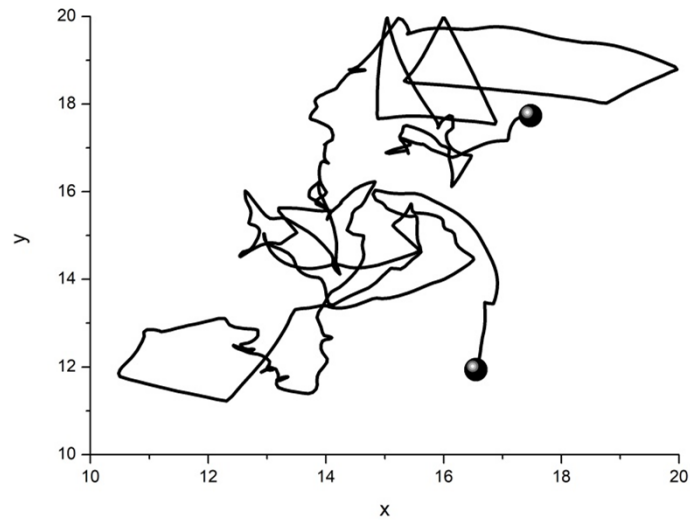
$$E = K + U$$

— Повна енергія

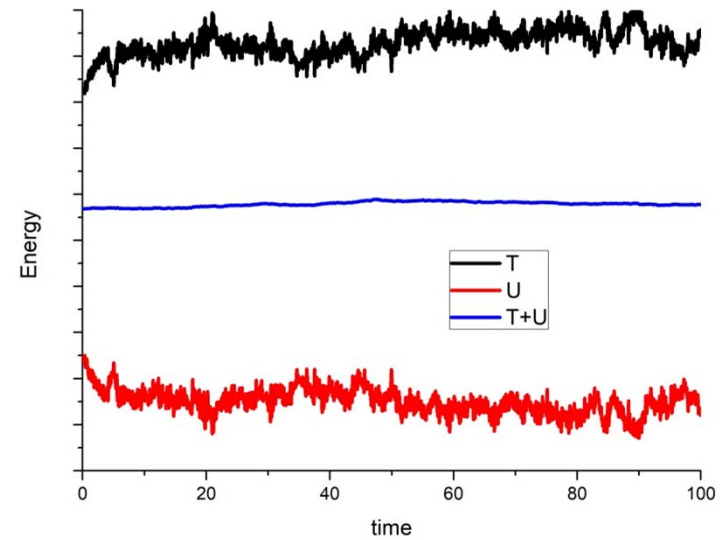
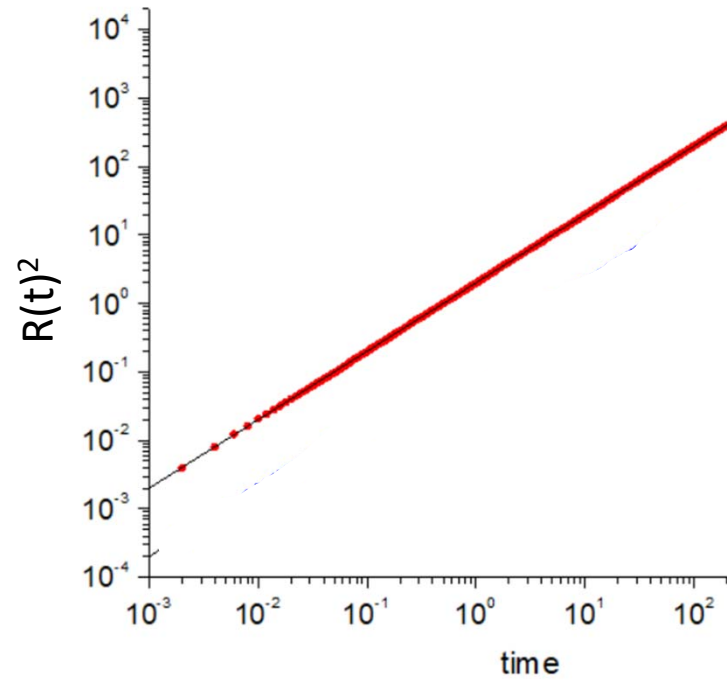
Task 1

Приклад

- $m_i = 1$, $\varepsilon = 1$ та $\sigma = 1$.

Фазовий портрет однієї частинки

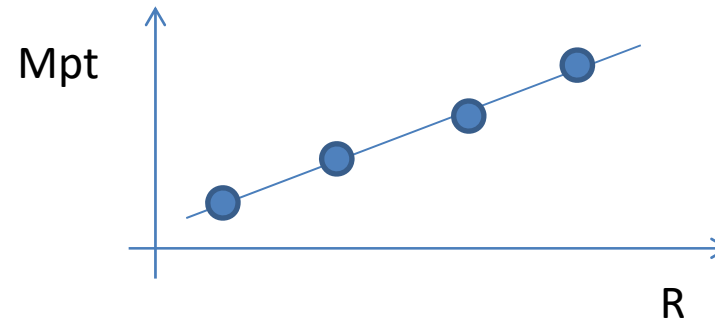
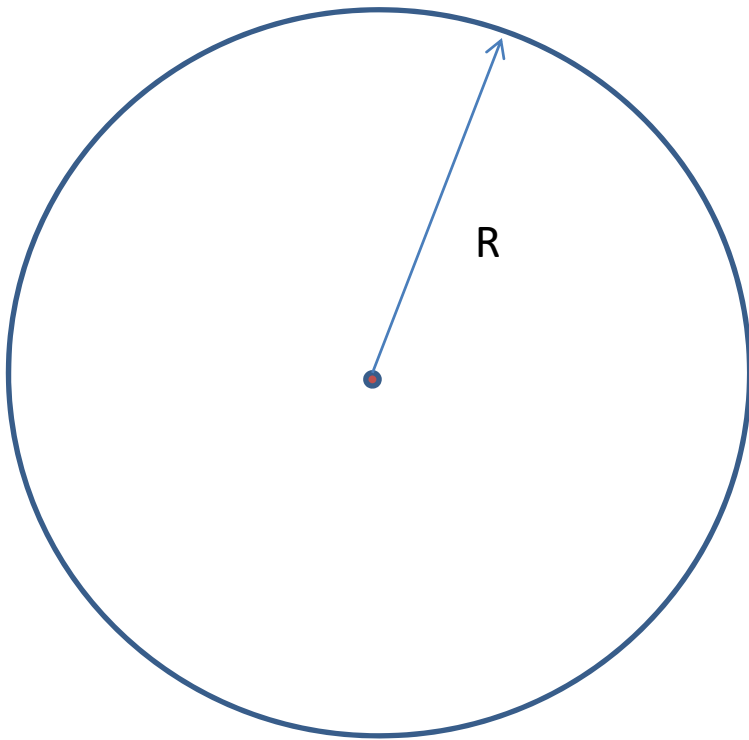

Залежності енергій від часу

Середній час досягання цілі

Task 2

$m_i = 1, \varepsilon = 1$ та $\sigma = 1$.

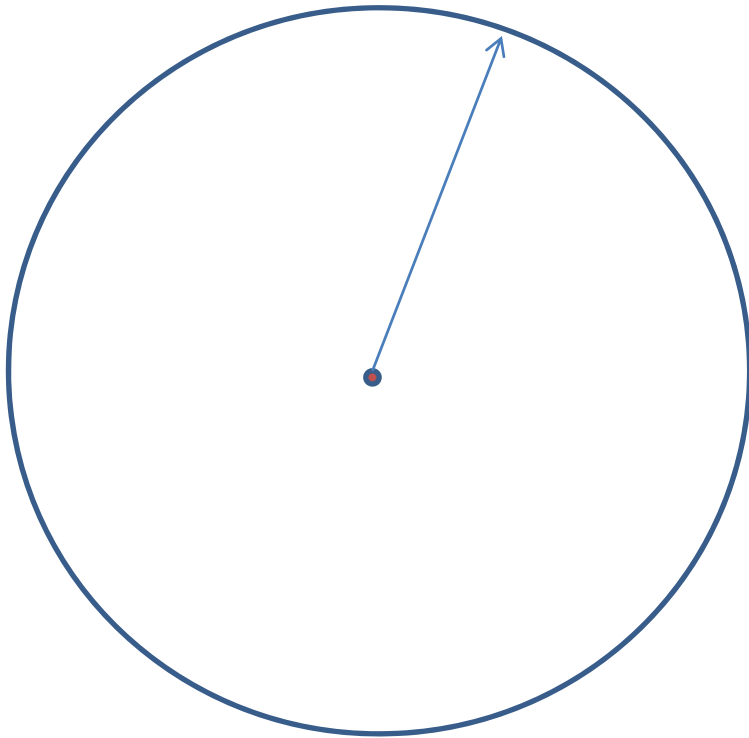
?

$$R_i = \sqrt{(x_i - x_{i0})^2 + (y_i - y_{i0})^2}$$

Середній час досягання цілі

Task 3

$$m_i = 1$$

$$R = \text{const} = 3$$

$$\varepsilon = 1$$

